

Barbara Korun

Rok Smrdelj z Barbaro Korun

Smrdelj: Po sedemletnem zatišju (pesniško zbirko *Razpoke* ste izdali leta 2004 pri založbi Nova revija) ste se v slovensko pesniško polje zapisali s svojo četrto knjigo *Pridem takoj*, ki je požela dve ugledni domači nagradi – Veronikino nagrado in zlato ptico za cikel *Monologi* –, ki sta za vas in za vaše delo sprožili mnogo zanimanja, saj ste bili v mnogih (literarnih) revijah, časopisih in publikacijah deležni precej intervjujev. Imate radi intervjuje?

Korun: Do intervjujev sem ambivalentna – po eni strani se zavedam, da je to priložnost, da skozi sooblikujem naše javno mišljenje, po drugi strani pa občutim do tega odpor, saj se sprašujem, ali lahko avtorji “v civilu” dodamo k svojemu delu še kaj bistvenega. In potem: vprašanja zahtevajo odgovore. Na začetku sem zmeraj v zadregi z njimi. A vprašanja me prisilijo, da si glede marsičesa izkristaliziram mnenje, najraje imam taka, da samo sebe presenetim. Potem je tu še moj obrnjeni narcizem: stavki bojo zveneli slabo, misli nedomišljene, problemi slabo osvetljeni, si mislim. Skratka – nedokončanost in nepopolnost, kamor pogledaš! Ampak: saj prav to mi je všeč! To pomeni, da je vse živo, spremenljivo – tudi jaz! Nekaj me sili, da znova in znova poskušam z odgovori, čeprav “brez upa zmage”, mogoče prav v smislu tistega znamenitega Beckettovega stavka: “*Next time fail better!*”

Smrdelj: Tudi vaša poklicna pot se je večkrat spremenila, na koncu pa ste se odločili, da kvintesenca vašega življenja postane poezija. Zakaj? Kaj vam pomeni “voda jezika / ki vse zalije / vse oživi”, kot ste zapisali v pesmi *Pevcu*, objavljeni v knjigi *Razpoke*?

Korun: Ah, ja! Človek ima pač kaj zelo rad – in jaz imam rada poezijo, govornico. Zmeraj znova se čudim, kaj vse se da povedati! (Še posebej pa

me vznemirja tisto, česar se ne da povedati.) Prav (poetični) jezik v meni zbuja to čudenje, in prav čudenje je tisto, kar oživlja: da je to, da sem (smo) – živi čudež! (Čuj, dež!)

Voda jezika ali jezikava voda? ... Pred meseci sem gledala dokumentarec o vodi in o snežnih kristalih, ki jih iz kapljic vode zamrzuje neki Japonec ter iz njihovih bolj ali manj simetričnih oblik dokazuje, da voda sprejema informacije iz okolja, jih hrani in prenaša dalje. ... Skratka, voda in jezik imata nedvomno veliko skupnega, zame še to, da brez jezika (kot brez vode) ni življenja, jezik zaliva in se preliva v vse pore mojega bivanja. Tudi tiste, polne tišine. Tako imata voda in jezik zame skupno še tretjo točko: čiščenja, umivanja, izmivanja, hlajenja, kadar so žarki dogodkov preveč žgoči in je moja notrina opečena.

Smrdelj: Kakšna pa je vloga poezije v sodobnem času, v katerem se kriza vrednot in moralna pavperizacija bohotita v vsej svoji razsežnosti? Ima poezija v kapitalistični družbeni formaciji notoričen prizvok?

Korun: Da bi poezija veljala za zloglasno in razgrajajočo, mogoče celo nevarno in subverzivno? Ko bi le! Ne, mislim, da se v politični (in medijski) javnosti vse bolj uveljavlja mnenje, da je nepotrebna, saj ne prispeva k dvigu bonitetne ocene Slovenije. Temu idealu sledi celo samo društvo pisateljev: pri štipendijah imajo prednosti tisti, ki se bolje in več "izvažajo", merijo se prevodi, nastopi v tujini, intervjuji, kaj kdo dela doma, v slovenščini in z njo – ni nikomur mar, najmanj, kot kaže, društvu slovenskih pisateljev. Kar tipično, da smo ostali brez samostojnega ministrstva. Sicer se pa za poezijo ne bojim – trenutno je med mladimi v žarišču pozornosti. Marsikaj lepega, hecnega, igrivega in zanimivega, predvsem pa polnega navdušenja in kreativne potence nastaja predvsem med različnimi akterji, ki niso deležni medijske pozornosti, večinoma tudi ne javne finančne podpore. S tezo o moralni pavperizaciji in krizi vrednot se niti ne bi hotela strinjati – mogoče je to res v politični in gospodarski, pa tudi medijsko izpostavljeni kulturni "eliti", za obrobje pa verjamem, da je zdravo in živo.

Živi so zame le tisti, ki delajo iz notranje motivacije, ne za svojo "promocijo", torej ne z namenom, da bi sami sebe oglaševali kot kakšen uspešen izdelek, ampak zaradi svojih dušnih reči in zaradi izzivov s področja, s katerim se ukvarjajo in ga imajo radi. Je pa res, da se zdi, da nas "kapitalistična družbena formacija" sili, da bi se imeli za artikle "na svobodnem trgu", ki si zagotavljajo uspešnost in konkurenčnost z določenim pridobivanjem "točk". Ste morda tudi vi opazili, kako nas –

posameznike in družbo kot celoto – zmeraj bolj pogosto in zmeraj bolj neusmiljeno in povsod – degradirajo v “točke”? Naslednja stopnja so lahko številke delovnih taborišč. Seveda takega zunanjega, kvaziobjektivnega vrednotenja ne gre ponotranjiti in misliti, da je to res tisto, kar šteje. Izstop je težak in naporen, a nujen – če hočeš kot avtor preživeti. Marsikdo je danes fizično živ in celo slaven – a notranje, duhovno in kreativno, mrtev. Obilje ni otipljivo, ni na krožniku, temveč v tem, kaj in kako in s kom lahko počneš, kar si želiš in za kar si prepričan, da je tvoje “poslanstvo”.

Smerdelj: Je to razlog, da se na slovenski pesniški sceni pogosto sliši plavzibilno tezo, ki pravi, da sodobna poezija postaja vse bolj ezoterična?

Korun: Nimam tega občutka, prav prijetno sem presenečena, koliko mladih se nabere na primer na večerih Mladih rim. Poezije se je res zmeraj držal sloves ekskluzivnosti oziroma posvečenosti in znani so aforizmi slavnih pesnikov, ki trdijo, da je število bralcev poezije zmeraj enako, ne glede na število prebivalcev, in sicer sedem. Po drugi strani pa mi je dala dosti misliti knjiga o slovenski poeziji med NOB – kdo vse jo je pisal in bral! Podobno velja za protestno, revolucionarno in uporniško poezijo. V eksistencialno skrajnih pogojih torej ljudje naravno najdejo zatočišče v poetičnem jeziku. Poezijo pa pogosto tudi izrablja oblast za različne politične manipulacije v zvezi z “narodom”: ob državnih praznikih je nujno slišati pesem ali dve, ki naj krepita domoljubje. Ko bi šlo res za domoljubje! Navadno se z njim le prekriva pokvarjenost gospodarjev. No, letos je bil postavljen nov normativ za državne proslave, ki je pokazal, kako si trenutno vodilni politiki predstavljajo slovensko nacionalno umetnost – kot folkloro, amaterstvo.

Smerdelj: Omenili ste narod in državne praznike, zato se dotakniva še tega. Inštitut za raziskovanje inovativnih umetnosti je letos v paviljonu na Kongresnem trgu organiziral branje, na katerem so izbrane slovenske pesnice in pesniki počastili dan državnosti. Slišati je bilo tudi vaš glas. Kako naša država poskrbi za književnike, ki so “v nacionalni zgodovini tvorili jedro, okrog katerega se je konstituiral slovenski narod”, kot bi lahko zapisali s pridihom slovenske nacionalne ideologije?

Korun: Kadar od oblastnikov zaslišim “konstituiranje naroda skozi poezijo”, me kar zmrazi. Gre za manipulacijo. Floskule. Pesek v oči. Nihče zares ne misli tako in ne deluje v tej smeri. Mogoče razkorak med besedami in dejanji ni nikjer tako velik kot v Sloveniji te zadnje čase. Družbena

shizofrenija, ki smo ji bili priča za časa Tita, se je tu izrodila v vsesplošno hinavstvo in amnezijo in zlorabo: vsaka reč se lahko "interpretira" po želji in volji močnejšega, "gospodarja". Laž, pretvarjanje in potvarjanje, kraja in neodgovornost do drugih ljudi, ne nazadnje pa tudi do skupnega oziroma javnega denarja je vsakdanja, očitno povsem sprejemljiva "dejavnost".

Ne, narod, kultura je nekaj dosti bolj preprostega in konkretnega in vsakdanjega in garaškega in neuglednega. Na zoženje pomena poezije oziroma umetnosti na narodni pomen ne pristajam (za to je res dovolj folklor). Poezija – kot vsaka umetnost in tudi znanost – se tiče "golega", celega človeka, zato pustimo, naj nas tudi nagovarja tako. Poezija nas dobesedno ustvarja takšne, kakršni smo. Seže globlje od narodnosti, je tej nadrejena ter jo seveda soustvarja in določa. Slovenci nismo Slovenci le zaradi slovenščine in Prešerna, če besedi uporabim metonimično, a vendar nas oba še kako določata glede tistega "kako". V prosluli "zgodbi o uspehu" smo bili premalo pozorni prav na to.

Smrdelj: Kakšen je poklic svobodne umetnice? Eksistenca samostojnega kulturnika bržkone temelji na že omenjenih literarnih nagradah, ki so meritorni dejavnik ocenjevanja kakovosti avtorjevega opusa in se upoštevajo pri podeljevanju štipendij in ostalih sredstev ...

Korun: Po jasnih znakih sedanje vlade, da nas hoče iztrebiti – nič kaj rožnat. Tudi jaz sem primorana razmišljati, da bi se preselila nazaj med javne uslužbenke v izobraževanju. Glede vrednotenja dela pa: ja, enaka žalost kot povsod drugod – da za kvalitetno velja tisto, kar dobi nagrade! Včasih to drži, niso pa nagrade edino in izključno merilo kvalitete. Kje so kompetentne strokovne presoje – in ljudje, ki so odgovorni zanje? Prav osebne odgovornosti nam najbolj manjka – da ljudje s svojo osebo, imenom in znanjem jamčijo za neko odločitev, in tudi odgovarjajo zanje, če se izkaže, da ni bila dobra. Kako pogubno je pomanjkanje odgovornosti za družbo v celoti, pa izkušamo prav ta hip.

Smrdelj: Se strinjate z Louise Glück, ki v svojem eseju *Vzgoja pesnika* zapiše, da je pesnik "ime za aspiracijo, ne za poklic."

Korun: Če poklic v slovenščini izpeljemo iz poklicanosti (v primeru jezika L. G. je seveda drugače) – potem se moram čutiti poklicano, da lahko pišem, dobesedno: moram slišati klic (k) pesmi. Ne vem, kdo ali kaj me pokliče (bit? konkretna pesem sama? moje nezavedno?), a vem, da je moja pesem samo odgovor na ta klic.

Smrdelj: Vaš pogost odgovor “na ta klic” je erotična poezija, ki je prevladujoča tema vašega pesništva. Zakaj erotika? Kakšen je odnos med jezikom in erotiko?

Korun: Če ostanem pri metaforičnem sprijetju jezika in vode: tudi voda je zame erotična. Ko grem v vodo, v morje ali jezero, je tako, kot da bi me voda objela. Tudi občutek lebdenja, svobode gibanja telesa in duha, prepuščanja drugemu in hkrati zlitja z drugim telesom je podoben vstopu v jezik: enaka draž, da bi v vodi jezika začela izvajati vragolije – prevale, potope, poskoke ... Moja najljubša žival je delfin. In najbolj sem živa, ko sem igriva. Igra je najčistejša erotika. Samo kdo (se) igra, in s kom? In za koga? Voda je tudi simbol nezavednega. Tako se v tej podobi prekrijejo in prežamejo različne semantične ravnine – voda, jezik, erotika in nezavedno.

Smrdelj: Poleg erotike se ukvarjate tudi s smrtjo. V *Ostrini miline* ste zapisali: “Misel na smrt je kot mehka / blazina / polagam si jo vsak / večer pod / vzglavje.” Katere zaključke lahko potegnete iz lastnih premišljevanj o smrti?

Korun: Kaj naj rečem? Da sem vesela, da se zdi, da smrt obstaja (čeprav nekako ne verjamem vanjo): v njeni luči dobiva to, kar vidim, slišim, čutim in izkušam, neprecenljivo vrednost, neponovljivo enkratnost ... izjemnost ... skratka, kot sem rekla na začetku – čudež, da sem, smo, je. To, da me nekoč ne bo, me navdaja z neznanskim, skrivnostnim veseljem, skoraj evforijo ... In v luči smrti se stvari s “tega brega” postavijo v “pravo” luč (luč z “onkraj”) – nenadoma je popolnoma jasno, kaj v mojem življenju je pomembno in kaj ni, in dobim pogum za na videz “nerazumna dejanja”, za tvegane življenjske odločitve ... ker – me ni več strah. Ko se enkrat zares sprijazniš s smrtjo, jo objameš – se ti nič strašljivega več ne more zgoditi, več kot umreti ni mogoče ...

Smrdelj: Zoran Pevec je obravnaval *Zapiske iz podmizja*, vašo drugo knjigo, v kritiki *Erotična pripovedka ali poetična erotika*. Z njenim naslovom aludira na skepso glede žanrske umeščenosti *Zapiskov*, saj sestojijo iz osmih okruškov, ki so zmes drobcev poezije in proze. Ker ste diplomirali tudi iz primerjalne književnosti in literarne teorije, me zanima, kako bi jih sami žanrsko umestili in kako se opredeljujete do tovrstnih “žanrskih problematik”.

Korun: *Zapiske* imam za poezijo v prozi – in sem bila presenečena, da je na Cobissu uvrščena med prozo. Po drugi strani pa je res, da je v njih kar nekaj čisto pravih proznih besedil. No, meni je konec koncev vseeno – čeravno je lahko od take “klasifikacije” marsikaj odvisno. Bolj kot žanri sami in njihova teorija me zanima mešanje žanrov in prestopanje žanrskih mej, ustvarjanje nečesa novega, česar prej ni bilo in morda zanj niti ne obstaja ime – kar sem s pridom izkoristila tudi v zadnji zbirki *Pridem takoj* (a ker ima ta verze, je bila, hvalabogu, klasificirana kot poezija).

Smrdelj: *Pridem takoj* je zanimiv naslov vaše zadnje knjige, ki nakazuje “izkustva razmika med odsotnim, ki napoveduje svojo takojšnjo prisotnost, in prisotnim, ki zadeva ob praznino odsotnega,” ugotovi kritik Andrej Božič (Pogledi 19/2011). Kako je naslov povezan s pesmimi v pričujoči knjigi?

Korun: Ja, prav v smislu, kot ga navaja Božič: želela sem, da bralec zadene ob odsotnost avtorja. Avtor je v knjigi povsod: nad naslovom, na ovitku sta njegova slika in življenjepis, morda se o njem govori še v spremni besedi – edini del, kjer avtorja zagotovo ni, čeprav je polno njegovih sledov, je samo besedilo. Branje je samotno delo, tako kot pisanje, zato svojega bralca pri tem nočem motiti. In hkrati ga hočem zmotiti – naj se zave, da je sam.

Smrdelj: Od kod sta prišla ideja in navdih za ustvarjanje *Monologov*, ki tvorijo njen drugi razdelek?

Korun: Monologi so sad branja časopisnih člankov in novic, nekaterih precej rumenih. Nastali so iz občutka, da se moram privezati na “zemljo”, na svoj tukaj in zdaj, in nehati lebdeti nekje “med nebom in zemljo”. Naučena sem bila, da je najvišja vrednota absolutna Poezija, daleč od realnosti, in tako sem lebdela v nekakšni poetični nezgodovinskosti. Potem sem se šele zavedla, da sem tako laže žrtev manipulacij in da je čas, da končno odrastem in prevzamem odgovornost zase in za svoje življenje in pisanje. Tako sem se lotila svojega “zgodovinjena” na, hm, malo nenavaden način. Rezultati so vidni v *Monologih*. Seveda ne smete misliti, da sem bila pri tem zelo resna in prizadevna, kje pa! Hecala in norčevala sem se (najbolj iz same sebe) – in hkrati sem (si) bila sočutna in (si) bližnja.

Smrdelj: Tretji razdelek se imenuje po antični junakinji Antigoni, ki je do današnjih dni doživela ničkoliko predelav. Zakaj ste se tudi vi odločili za njeno adaptacijo?

Korun: Moja Antigona raste iz znane zgodbe starogrškega trageda Sofokleja, vendar je tu *mithos* uporabljen le kot izhodišče za poetični izraz sodobnih oseb, zgodba je le fragmentarno nakazana, poudarek pa prevzamejo lirski monologi udeležencev, ki rastejo iz vsakokratnega posebnega eksistencialnega dogodka oziroma situacije (izdaja, kazen, smrt, ljubezen ipd.), zaradi česar je bliže fragmentarnemu ciklu pesmi kot drami. Občutje teh pesniških monologov je izrazito sodobno, posvečeno vprašanju etičnega preživetja (oziroma preživetja etike) v neetičnem okolju oziroma vprašanju, kako v takšnem svetu delovati etično – in vendar preživeti. Je to sploh mogoče? Gre za pesniško “raziskavo” preseka individualnega in družbenega, zasebnega in javnega, zgodovinskega in intimnega primeža trenutka, v katerem se vsakokratni pesniški “jaz” nahaja, za zanimiv spoj samorefleksije in lirične izpovednosti likov. Težka, a zato tem bolj izzivalna naloga.

Smerdelj: V tem delu knjige se oglasi tudi glas Evridike, Kreontove žene: “Ne, nič več otrok v ta svet. / Naj si moški sami rojevajo / sinove za umore, / hčere, da jih še žive / zazidajo v smrt. / Ne, nočem več rojevati / v tak svet.” Slednji verzi bi lahko bili moto sleherne ženske, ki se decidirano zoperstavi rojevanju, ženski primarni funkciji, ki ji je kot taka dodeljena v močno androcentristični družbi. Ker je ženska producentka nacije, bi morebiten tovrstni “kolektivni upor” pomenil destrukcijo nekega naroda. Ali bi lahko bil odklon rojevanja najučinkovitejši modus boja proti moški dominaciji?

Korun: Ha, luštno! Ja, gotovo bi to ne bil le “najučinkovitejši modus boja proti moški dominaciji”, ampak proti vsem človeškim problemom, kar jih je! Malce preveč skrajno sredstvo za tak cilj, mar ne? Ne, mislim, da gre za odločitev neke posamične ženske na podlagi njenega spoznanja, njene osebne zgodovine. Na splošno odločitve za “nerojevanje” nimam za obliko “boja zoper moško dominacijo”, ampak za povsem legitimno *osebno* odločitev, ki je nikakor ne gre posploševati, a do katere ima vsaka ženska pravico in jo je treba spoštovati, ne glede na to, kaj je zanjo vzrok. Evridikina odločitev, da ne bo več rojevala v ta(k) svet, je seveda zelo jasna oblika upora in odpora zoper *ta svet*, jasno tudi razloži svoje razloge zanjo (to, da je ravno oče “pogubil” svoje otroke, je tu pač konkretno dejstvo, lahko bi bilo tudi drugače). Če me sprašuješ, ali se moje življenjsko spoznanje ujema z njenim: sploh ne, imam dva otroka in dva vnuka. Vsak otrok me neskončno pomiri in razveseli.

Smrdelj: Veliko svojih spoznanj delite tudi z mladimi. Stik z njimi ste sprva gojili pred šolsko tablo, nato pa na literarnih delavnicah, na katerih se še vedno pogosto pojavljate. Kakšno je vaše mnenje o slovenski mladini? Je za mlade – na katere se v medijskem diskurzu vse bolj pripenja oznaka “generacija Facebook” – značilna družbena in duhovna inercija ali so mladi dovolj angažirani?

Korun: Ja, rada učim. Zato, ker rada poslušam in se rada učim. Po mojem mnenju se jaz več naučim od svojih dijakov in dijakinj kot oni od mene. No, ali pa vsaj toliko, upam. Rada imam mlade – vse je še pred njimi, šele odkrivajo, kaj so, kaj je svet. Nedolžna slika odraslih so, prevladujočih družbenih odnosov. Dojemljivi. Pa vendar imajo že izoblikovano trdno jedro, svojo usodo. Mogoče je zame ravno to tako privlačno – slutiti njihovo usodo, to, kar šele bo. Verjetno ima ta moja ljubezen korenine v mojem navdušenju do prihodnosti in v odporu do preteklosti. Je pa res, da se intenzivnost obojega z leti zmanjšuje ... in da me zmeraj bolj zanima Zdaj – v svojem ekscesu.

Kar pa se tiče konkretnega mnenja o tej generaciji – ne dovolim si, da bi ga imela. Ljudi sprejemam, kot pridejo do mene, in se trudim, da jih ne ocenjujem. Ne zavidam jim – prihodnost se ta trenutek ne vidi svetla. Čeprav – tako malo je potrebno za velike spremembe! In tako veliko velikih sprememb in revolucij je prineslo tako malo dobrega ... Nisem dovolj pametna za odgovor na tako vprašanje, ne vem, kaj bi bilo potrebno. Vem pa, kaj si želim – več lepote, več duha, več sočutja in radosti vsepovsod.

Smrdelj: Zakaj ste se prostovoljno odpovedali poučevanju slovenščine?

Korun: Zaradi literature. Hotela sem biti spočita za pisanje. To je edini razlog. In morda še eden: v luči svoje smrtnosti in neponovljivosti življenja sem hotela poizkusiti, kako je, če delam kaj drugega – morda tudi zato, da bi vedela, kaj “biti učitelj” zares pomeni, v primerjavi z drugimi poklici. Zdaj sem v tem iskanju in primerjanju res pravi ekspert.

Smrdelj: Poleg dela z mladimi tudi veliko potujete. Kaj vam potovanja pomenijo in kako vplivajo na vašo pesniško dejavnost?

Korun: Ne zdi se mi, da potujem veliko ... Res je, da z eno nogo živim v Nemčiji, pri svojem ljubem človeku, a temu bi težko rekla potovanje, je bolj vračanje domov. V primerjavi s sodobnimi študenti pa sploh ne potujem veliko. Veseli me, ko vidim, da se tudi Slovenci in Slovenke množično

odpravljajo v tujino, čeprav žal s trebuhom za kruhom. Če se bojo vrnili, bo to dobro za našo družbo, če se pa ne bojo, bo to dobro zanje, jim želim. Sicer se pa sveta ne bojim, uživam v tujini – sem komunikativna in zelo radovedna in prilagodljiva in rada srečujem nove, zanimive ljudi. Potovanja pa sama po sebi prav nič bolj ne vplivajo na “mojo pesniško dejavnost” kot bivanje doma.

Smrdelj: Velik vpliv na vašo pesniško dejavnost pa ima zagotovo feministična kritična nota, saj ste že na začetku svoje literarne poti spoznali, da “v slovenski javnosti obstaja problem recepcije ženskega pesniškega glasu.” “Še zmeraj mislim, da je / prostor poezije za / ženske prepovedan. / Da sem po krivem tu,” ste zapisali v prvencu. Kako se je stanje spremenilo od takrat, kako je danes?

Korun: Z veseljem včasih pomislim, koliko se je spremenilo v novem tisočletju, za ustvarjalke nedvomno na bolje. Veselijo me vsakršni protesti starejših kolegov, da nas je preveč in da smo preglasne, ker kažejo, da se čutijo ogrožene (sic!) ... Res je, kar pravi *Biblija* – nobena beseda se ne izgubi, nobeno dejanje – čeprav se, posebno aktivistkam in aktivistom, včasih zdi, da se vrtimo na mestu in da se enaki, ne, kar isti problemi pojavljajo znova in znova, kot da se kot družba nismo sposobni ničesar naučiti. A so spremembe, so, čeprav majhne in čeprav še zdaleč ne zadostne ... A dovolj za pogum in za vztrajanje.

Smrdelj: So vaše pesniške kolegice do tega problema dovolj kritične?

Korun: Ne želim presojeti, kaj je dovolj in kaj ni. Stopnja zavedanja in vpogleda je od osebe do osebe zelo različna – nekatere mislijo, da gre za novo “getoizacijo” in se nočejo družiti z nami, ker čutijo, da bi s tem v javnosti izgubile ugled in veljavo in za povrh še naklonjenost kakega moškega “patrona”, druge naivno verjamejo ali se delajo, da verjamejo, da ni nobenih razlik in da se dela žensk meri z istim vatlom kot dela moških, tretje so že daleč naprej in so popolnoma posrkanе v delo oziroma v uglašena, duhovita in kritična medsebojna sodelovanja, ki razkrivajo ta problem in ki jih veselijo in zadovoljujejo ... Posebej pa se veselim (mladih) slovenskih feministov, zmeraj več jih je! Počasi se tudi pri nas vzpostavlja standard, ki velja v tujini – da je vsak sodoben evropski intelektualec po definiciji feminist. To velja seveda za oba spola. Mimogrede: hecno in še kako simptomatično se mi zdi, da moj slovenski

črkovalnik kot nepravilno podčrtuje besedo “feminist”, medtem ko besedo “feministka” sprejema kot pravilno.

Smrdelj: Zakaj bi moral biti vsak sodobni evropski intelektualec feminist po definiciji?

Korun: Simone de Beauvoir je že pred pol stoletja napisala knjigo, eno od številnih “biblij feminizma”, *Drugi spol*. Ženske so torej v naši družbi “prvi drugi”, zato je odnos do njih pokazatelj odnosa do vsega “drugega”, tujega, torej: nemoškega, nebelega, nesrednjeletnega, nečloveškega ... Odnos do tujcev, Romov, otrok, živali, okolja, starih, bolnih, invalidov ... se da razbrati že iz odnosa do žensk in njihove družbene vloge in veljave in do njihovega dela. Naš prvi drugi je hkrati naš bližnji in naš tujec. Če spoštujemo, mogoče bi celo tvegala in rekla: ljubimo, tujo bližino in svojo lastno, najbližjo tujost, je svet prijazen kraj za življenje – za vse. Zato.

Smrdelj: V intervjuju *Od glasu do vseglasja in nazaj* (Mentor 4/2011) ste dejali, da če bi “ta trenutek delala slovensko pesniško antologijo, bi bilo v njej več kot dve tretjini pesmi, ki so jih napisale ženske, mogoče celo tri četrtine.” Kritik Milan Vincetič je nato v *Sodobnosti* (9/2011) zapisal, da vaše stališče “kaže na preveč pristranski, šablonski in nekritični osebni pogled”. Kakšen je vaš komentar?

Korun: Ja, krasno, uživam! Moja izjava je bila (tudi) provokacija in neskončno me veseli, da sem s tem nekomu stopila na žulj. No, pa šalo na stran: res mislim tako. In res načrtujem antologijo slovenske poezije zadnjih let, tako da se prepričam o svojem občutku, da res utegne biti v njej več avtoric kot avtorjev ... Kar se tiče pristranskosti in osebnega pogleda – sestava antologije in sploh vsak izbor je pristransko in osebno delo, zato ga imenujemo “avtorsko”; zakaj naj bi bil moj pogled *a priori* bolj šablonski in nekritičen kot kak drug, pa dotični gospod (sicer pesnicam naklonjen in fejest fant!) ni povedal – bržkone moje predvidevanje, da bi bilo v antologiji več žensk kot moških samo po sebi še nič ne pomeni – ali pač?! Ker potem bi gospodu ta argument lahko takoj vrnila obrnjen – po njegovem je potemtakem večina antologij slovenske poezije nekritičnih in šablonskih, saj vsebujejo več avtorjev kot avtoric ...

Smrdelj: In še za konec: vaš naslednji projekt naj bi bila realizacija daljšega književnega dela, natančneje, drame, za katero ste tudi že izbrali tematiko. Bi za konec bralcem *Sodobnosti* zaupali kaj več o tem?

Korun: Oh, raje ne bi! O načrtih, ki se potem niso izšli, sem že prevečkrat razlagala, zdaj bom raje modro tiho. Pa – hvala za vprašanja in potrpežljivost.

Smrdelj: Iskrena hvala tudi vam za vaš čas. Srečno in ustvarjalno še naprej.